

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/91/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110224574
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8110224574.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej PhD., predsedníčky senátu a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej, v spore žalobcov 1/ Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 421 76 778, 2/ Q. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, obaja právne zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. Igor Šafranko so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému HOME CREDIT SLOVAKIA a.s., Teplická 7434/147, 921/22 Piešťany, IČO: 362 341 76, právne zastúpený In Medias Res, s.r.o., so sídlom Sladovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 36 863 351, o žalobe združenia na kolektívnu ochranu práv spotrebiteľov a o žalobe spotrebiteľa o primerané finančné zadosťučinenie, o odvolaniach žalobcu 1/ a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 29C/193/2010-532 zo dňa 18.05.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom 2/ a žalovaným.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania medzi žalobcom 1/ a žalovaným a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2/ primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že žalobca 2/ má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi 1/ v rozsahu 94,60 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, výsledky vykonaného dokazovania, stanovisko strán sporu, rozsudok č. k. 29C/193/2010-420 zo dňa 16.12.2014, ktorým bolo rozhodnuté o zastavení konania v časti, ktorou sa žalobca 1/ domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa v právnych vzťahoch so spotrebiteľmi zmluvných formulároč a všeobecných obchodných podmienkach týchto zmluvných podmienok:

„Zmluvné strany, klient a spoločnosť sa popri ÚZ dohodli aj na uzatvorení zmluvy o poskytovaní revolvingového úveru, čiže zmluvy o revolvingovom úvere I. Na základe takejto uzatvorenej zmluvy o RÚ I vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru (ďalej len RÚ I) a spoločnosti povinnosť RÚ I za dohodnutých podmienok poskytnúť klientovi. Klient je oprávnený čerpať RÚ I opakovane prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v týchto úverových podmienkach a to vždy maximálne vo výške nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca RÚ I. Spoločnosť a klient si dohodli úverový rámec RÚ I vo výške 15.000 Sk. Klient sa uzatvorením tejto zmluvy o RÚ I zaväzuje poskytnutý RÚ I spoločnosti vrátiť a zaplatiť jej za poskytnutie RÚ I úroky.

Klient dáva osobitne bezvýhradný súhlas k tomu, aby spoločnosť bola oprávnená poskytnúť osobné údaje tretím stranám, vrátane sprostredkovateľov a ďalších príjemcov najmä: všetkým spoločnostiam patriacim do toho istého koncernu ako spoločnosť Home Credit Slovakia a.s., pre potreby zabezpečenia obchodných aktivít, zamestnávateľovi klienta v prípade realizácie dohody o zrážkach zo mzdy, orgánom štátnej správy, územnej samosprávy alebo verejnej moci k získaniu informácií pre obnovenie kontaktu s klientom, externým organizáciám zameraných na vymáhanie pohľadávok v prípade nepriaznivej platobnej morálky klienta (napr.: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. Bratislava, Miracon, s.r.o. Praha, Marshaly, s.r.o. Bratislava), ustanoveným rozhodcom, príslušným sudcom a exekútorom v prípade vymáhania pohľadávky klienta, postupníkov na základe zmluvy o postúpení pohľadávky a to aj mimo územia SR, na ktorého prechádzajú tiež všetky zmluvné a zákonné práva a povinnosti, aj v súvislosti so spracúvaním osobných údajov klienta, príslušnej banke za účelom vydania a používania platobných kariet a získania finančných zdrojov, pričom je banka v súlade s platnou právnou úpravou oprávnená sprístupniť jeho osobné údaje ostatným bankám, resp. tretím stranám, s ktorými spolupracuje (napr. v oblasti platobných kariet a pod.), a to za podmienky, že tieto banky a tretie strany sú spôsobilé zabezpečiť ochranu predmetných informácií pred ich zneužitím advokátom, účtovníkom, daňovým poradcom, auditorom a pod. v rámci spolupráce pri realizácii predmetu tejto ÚZ alebo pri realizácii predmetu podnikania veriteľa. Spoločnosť môže sprístupniť získané osobné údaje klienta ďalej uvedeným subjektom, ktorých služby využíva pri plnení ÚZ: (a) Home Credit International, a.s. Praha, ČR, (b) Home Credit, a.s. Brno, ČR, (c) AXA a.s. Bratislava, d) Tatra banka, a.s. Bratislava, (e) Leo/DMMS s.r.o. Bratislava, (f) 5P Agency, s.r.o. Brno, ČR, (g) Česká pošta, s.p. Praha, ČR, (h) Crystal Call s.r.o. Bratislava, (ch) Lion Teleservices, s.r.o. Žilina.

Na základe vzájomnej dohody klienta a spoločnosti bolo určené, že klient nie je oprávnený bez písomného súhlasu spoločnosti postúpiť akúkoľvek svoju pohľadávku voči spoločnosti na tretie osoby, alebo takúto pohľadávku započíta na záväzky, ktoré má voči spoločnosti. Spoločnosť je oprávnená pohľadávky z tejto zmluvy postúpiť tretím osobám.

Zmluvné strany sa dohodli, že majetkové spory, vzniknuté z tejto zmluvy alebo v súvislosti s ňou budú rozhodované jediným rozhodcom. Jediný rozhodca bude určený U.. H. O., nar. XX.XX.XXXX, so sídlom X. XXXX, XXX XX M., a to zo Zoznamu rozhodcov, vedeného U.. H. O., ktorý je v zozname rozhodcov tiež uvedený a je teda oprávnený určiť za rozhodcu sám seba. U.. H. O. je oprávnený bez súhlasu strán meniť svoje sídlo, v takom prípade nie je potrebné uzatvárať dodatok k rozhodcovskej doložke. U.. H. O. je však povinný prípadnú zmenu sídla zverejniť bez zbytočného odkladu na nižšie uvedenej internetovej stránke. Osoba rozhodujúca o námietkach proti rozhodcovi, resp. spôsob jej určenia je uvedený v nižšie uvedených rozhodcovských pravidlách“.

Žalovanému uložil povinnosť zdržať sa v právnych vzťahoch so spotrebiteľmi v zmluvných formulároch a všeobecných obchodných podmienkach týchto zmluvných podmienok: „Neuvedenie správneho variabilného symbolu na poštových poukázkach alebo na príkaze na úhradu je považované ako neuhradenie splátky úveru so všetkými s tým spojenými právnymi dôsledkami“.

Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté v lehote 30 dní po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4Co/3/2017-502 zo dňa 31.10.2017 bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením vo výroku o zastavení konania sčasti, vo výroku o povinnosti žalovaného zdržať sa v právnych vzťahoch so spotrebiteľmi v zmluvných formulároch a všeobecných obchodných podmienkach týchto zmluvných podmienok: „Neuvedenie správneho variabilného symbolu na poštových poukázkach alebo na príkaze na úhradu je považované ako neuhradenie splátky úveru so všetkými s tým spojenými právnymi dôsledkami.“ Zároveň bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 2/ primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 eur a v rozsahu zrušenia bola vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 29C/193/2010-420 zo dňa 16.12.2014 nadobudol právoplatnosť vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti dňa 23.01.2015 a vo výroku o čiastočnom zastavení konania, vo výroku o povinnosti žalovaného zdržať sa v právnych vzťahoch so spotrebiteľmi zmluvnej podmienky dňa 07.12.2017.

Predmetom sporu zostal nárok žalobcu 2/ na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia a súvisiaci nárok na náhradu trov konania. Následne súd prvej inštancie poukázal na doplnenie dokazovania a to vylúčením žalobcu 2/, pričom poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov č. k.

17C/56/2010-54 zo dňa 12.07.2010, ktorým bola uložená žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi (v tomto konaní žalobcovi 2/) sumu 312,02 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj náhradu trov konania vo výške 161,80 eura. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.09.2010. Žalobca 2/ tvrdil, že od žalovaného chodili k nemu, vyhrážali sa mu, obťažovali ho telefonicky asi jedenkrát až dvakrát mesačne a vyvíjali na neho nátlak, vyhrážali sa mu súdom. Nepreukázal však či skutočne išlo o zamestnanca, resp. poverený subjekt zo strany žalovaného, nakoľko uvedená osoba sa nepredstavila a nelegitimovala. Ďalej súd prvej inštancie citoval ust. § 3 ods. 3, 5, § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990Zb. o priestupkoch v znení účinnom do 31.10.2012 (ďalej len Zákona o ochrane spotrebiteľa) a uviedol, že žaloba žalobcu 2/ je dôvodná v celom rozsahu. Medzi stranami nebolo sporné, že vzťah vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru zo dňa 13.03.2004, uzavretej medzi žalobcom 2/ ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je vzťahom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy. Uvedená skutočnosť v tomto konaní namietaná nebola a s konečnou platnosťou bola vyriešená v rámci konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn.: 17C/56/2010, v ktorom konaní bola uložená povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 312,02 eura z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane žalovaného tým, že od spotrebiteľa prijal plnenie bez právneho dôvodu. Súd vychádzal z toho, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahovala údaj o úrokoch a poplatkoch v zmysle ust. § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z., a preto považoval zmluvu za bezúročnú a z tohto dôvodu uložil žalovanému ako veriteľovi vydať žalobcovi 2/ ako dlžníkovi bezdôvodné obohatenie. Zároveň súd prvej inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/56/2016 vyhodnotil postup žalovaného pri postúpení pohľadávky na zahraničnú investičnú spoločnosť so sídlom na Britských Panenských ostrovoch ako nekalú obchodnú praktiku priečiacu sa dobrým mravom.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia súd uviedol, že zmyslom je jednak satisfakčná funkcia, ktorá sa vzťahuje na konkrétneho spotrebiteľa, ktorému je primerané finančné zadosťučinenie priznané v relatívnej podobe. Ďalej má primerané finančné zadosťučinenie aj preventívnu funkciu, ktorá nie je o nič menej významná a ktorej úlohou je odradiť nečestných dodávateľov od porušovania právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Ďalej existuje sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávatelia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, keďže ako ukazuje niekoľkoročná súdna prax, konštatovanie absencie požadovaných zákonných náležitostí v zmluvách so spotrebiteľmi, resp. vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné (ide de facto o morálne odsúdenie), sa javí nedostatočným. Žalovaný sa dopustil konania v rozpore so zákonom, prijal plnenie od spotrebiteľa, na ktoré nemal nárok. Vo vzťahu k námietke žalovaného ohľadne toho, že žalobcovi 2/ nevznikla žiadna ujma, resp., že ju náležitým spôsobom nepreukázal, súd prvej inštancie poukázal na ust. 3 ods. 5 veta posledná Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorého kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je spôsobilosť konania porušiteľa privodiť ujmu spotrebiteľovi. Postačuje hrozba vzniku ujmy. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Uvedená skutočnosť vyplýva z rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 17C/56/2010-54 zo dňa 12.07.2010, ktorým bol konštatovaný rozpor s ust. § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. a § 3 ods. 1 v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že nie je daný základ nároku. Poukázal na právny záver vyplývajúci z rozsudku odvolacieho súdu č. k. 4Co/3/2017-502 zo dňa 31.10.2017, bod 8, v ktorom je konštatované, že je nesporné, že základ nároku žalobcu 2/ na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je daný. Za primeranú považoval výšku finančného zadosťučinenia 100 eur, ktorú si žalobca 2/ uplatnil. Pri úvahe o výške súd prvej inštancie vychádzal z intenzity porušenia spotrebiteľských práv zohľadňujúc tiež časový aspekt závadného konania žalovaného. Neuvedenie výšky úroku v spotrebiteľskej zmluve, ktorý predstavuje odmenu za poskytnutý úver, je závažným porušením spotrebiteľských práv. Spotrebiteľ sa musel svojich práv domáhať na súde, pričom v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 312,02 eura bol úspešný. Uplatnená výška primeraného finančného zadosťučinenia nedosahuje ani 1/3 priznanej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia. Navyše nemožno opomenúť ani skutočnosť, že prijatím peňažných prostriedkov veriteľom, na ktoré nemal nárok došlo k zásahu do majetkovej sféry žalobcu 2/, ktorý bol nútený za účelom svojich práv podať žalobu na súde. Priznaná suma 100 eur z titulu primeraného finančného zadosťučinenia zodpovedá jeho účelu, na strane žalobcu 2/ nedôjde k majetkovému obohateniu, ale slúži ako odškodnenie za to, že žalobca 2/ sa musel domáhať svojich práv voči veriteľovi. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobe o zaplatenie 100 eur z titulu primeraného finančného zadosťučinenia vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 262 v spojení s § 255, 256 ods.1 a 257 Civilného sporového poriadku. Vo vzťahu k výroku o trovách konania medzi žalobcom 2/ a žalovaným súd aplikoval ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a preto priznal žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnej výške. Žalobca 2/ sa domáhal voči žalovanému priznania primeraného finančného zadosťučinenia, bol v celom rozsahu úspešný, a preto má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Dôvod aplikácie ust. § 257 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie nezistil.

Vo vzťahu k výroku o nároku žalovaného na náhradu trov konania voči žalobcovi 1/, súd aplikoval ust. § 255 a § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Uviedol, že žalobca 1/ sa voči žalovanému domáhal 37. nárokov. Bol úspešný iba pokiaľ ide o vyslovenie neprijateľnosti jednej zmluvnej podmienky. V časti o vyslovenie neprijateľnosti štyroch zmluvných podmienok bolo konanie zastavené z dôvodu prekážky začatého konania, pričom túto procesnú situáciu súd prvej inštancie vyhodnotil ako čiastočné zastavenie konania, ktoré zaviniť žalobca 1/, ktorý sa žalobou na Okresnom súde v Žiari nad Hronom domáhal vyslovenia neprijateľnosti totožných zmluvných podmienok. Z procesného hľadiska preto platí, že čiastočné zastavenie konania zaviniť žalobca 1/, preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá, a preto žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči pomerne neúspešnému žalobcovi 1/. Súd nezistil dôvody pre aplikáciu ust. § 257 Civilného sporového poriadku, pretože samotná skutočnosť, že žalobca 1/ je občianskym združením na ochranu práv spotrebiteľa ho sama o sebe nezavaruje povinnosti niesť právne následky nedôvodne podanej žaloby. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94,60 % (úspech žalovaného predstavuje 97,30 % a úspech žalobcu 1/ 2,70 %), s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku v zmysle ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku - výroku o nároku žalovaného na náhradu trov konania v rozsahu 94,60 % voči žalobcovi 1/, odvolanie žalobca 1/. Namietal nesprávne skutkové zistenia, ako aj nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na to, že žaloba bola podaná vo verejnom záujme na ochranu spotrebiteľov, nie v záujme združenia. Zdôraznil, že žaloba bola podaná v čase, keď neexistovala skoro žiadna judikatúra týkajúca sa danej problematiky, ochrany spotrebiteľov pred neprijateľnosťou zmluvných podmienok s ingredienciou združenia ako žalobcu. Podanie žaloby malo význam z hľadiska tvorby spotrebiteľského práva a dosahovalo cieľ združenia pri ochrane občanov Slovenskej republiky - spotrebiteľov. Tieto skutočnosti považoval za postačujúce na to, aby ich bolo možné posúdiť ako dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 257 Civilného sporového poriadku. Podotkol, že žalobca 1/ je neziskovou organizáciou a právne služby, ktoré sú poskytované, poskytujú právni zástupcovia ochotne a bezplatne. Navrhol zmeniť napadnutý výrok vo vzťahu medzi žalobcom 1/ a žalovaným a náhradu trov konania nepriznať. Súčasťou podaného odvolania sú aj v prílohe pripojené rozhodnutia iných všeobecných súdov týkajúce sa obdobnej veci.

3. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal výrok o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi 2/ vo výške 100 eur, ako aj súvisiaci výrok o nároku na náhradu trov konania. Poukázal na odvolacie dôvody týkajúce sa nesprávnych skutkových zistení vrátane nesprávneho právneho posúdenia, ktoré bližšie konkretizoval. Výrok o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia považoval za zmätočný a nepreskúmateľný vo vzťahu k veci samej a výsledkom vykonaného dokazovania. Opätovne zdôraznil, že žalobca 2/ žiadnym spôsobom nepreukázal ním tvrdené skutočnosti týkajúce sa vymáhania platieb nárokov požadovaných na základe predmetnej zmluvy. V konaní sa neustálilo, či sa jednalo o osobu skutočne konajúcu v mene žalovaného, či sa vôbec tieto návštevy týkali vzťahu medzi žalobcom 2/ a žalovaným v tomto konaní. Ďalej poukázal na to, že bolo potrebné zohľadniť aj čas výpovede žalobcu 2/, v ktorej uviedol, že po vydaní rozhodnutia mu zo strany žalovaného bola uhradená suma 50 eur. Uplatnený nárok považoval za nedôvodný a nepreukázaný. Právny zástupca žalovaného ďalej poukázal na to, že právo na primerané finančné zadosťučinenie si žalobca 2/ mohol už uplatniť v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/56/2010, a nie v tomto konaní, ktoré sa týkalo všeobecného nároku na kolektívnu ochranu práv spotrebiteľov v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobcovi 2/ objektívne neprináleží žiadne finančné zadosťučinenie a to ani v symbolickej sume vo výške 100 eur. Navrhol zmeniť napadnutý výrok, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania tak, že žalobu zamietnuť. Uplatnil si nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania, ktoré špecifikoval.

4. Právny zástupca žalovaného v rámci odvolacej repliky k podanému odvolaniu žalobcom 1/ uviedol, že predmetné odvolanie nie je žiadnym relevantným spôsobom odôvodnené. Súhlasil s aplikáciou ust. §255 ods.1 Civilného sporového poriadku vo vzťahu k priznaniu nároku na náhradu trov konania žalovanému voči žalobcovi 1/. Pre aplikáciu ust. § 257 Civilného sporového poriadku neexistuje žiaden zákonný dôvod. V tejto časti žiadal odvolanie žalobcu 1/ odmietnuť ako nedôvodné v zmysle ust. § 386 písm. d) Civilného sporového poriadku.

Právny zástupca žalobcov 1/ a 2/ sa v rámci odvolacej dupliky k predloženému vyjadreniu žalovaného písomne nevyjadril, ani v mene žalobcu 2/ sa nevyjadril k podanému odvolaniu žalovaným.

5. Podľa § 470 ods. 1, 2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Citované ustanovenie je vyjadrením princípu okamžitej aplikability ustanovení Civilného sporového poriadku aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti so zachovaním princípu justifikácie účinkov procesných úkonov, ktorý znamená zachovanie právnych účinkov úkonov vykonaných za účinnosti a platnosti Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom do 30.06.2016, ktorého následky úkonov sa majú uznávať i vtedy, ak novšia procesná úprava už s týmto následkom nepočíta.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolania osobami oprávnenými (§ 359 v spojení s § 362 ods.1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke dňa 24.08.2018 (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1,3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti vyhovujúcemu výroku a súvisiacemu výroku o trovách konania vo vzťahu k žalobcovi 2/ nie je dôvodné. Odvolanie právneho zástupcu žalobcu 1/ proti výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanému je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutie, ako aj právnym posúdením uplatnených nárokov, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil vo vzťahu k uplatnenému nároku na primerané finančné zadosťučinenie žalobcu 2/. V tejto časti sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie.

7. Vo vzťahu k odvolaniu žalovaného - vyhovujúcemu výroku o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi 2/ odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania správne posúdil dôvodnosť tohto nároku. Poukázal na konanie, ktoré predchádzalo konaniu o uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/56/2010 v ktorom sa žalobca 2/ domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia s tým, že žalobca 2/ bol v konaní úspešný. Uvedené konanie bolo základom pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, na ktorú skutočnosť súd prvej inštancie správne poukázal (§ 3 ods. 3, 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa). Súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal aj s výškou priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj správne zohľadnil ktoré okolnosti považoval za preukázané a na základe ktorých rozhodnutie bolo založené. Správne zdôraznil, že kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je spôsobilosť konania porušiteľa privodiť ujmu spotrebiteľovi. V danom prípade k porušeniu práva došlo, lebo bolo právoplatne rozhodnuté o tom, že žalovaný ako veriteľ prijal plnenie od spotrebiteľa - žalobcu 2/ bez právneho dôvodu. Uplatnené námietky týkajúce sa nesprávneho právneho

posúdenia vrátane nesprávnych skutkových zistení, ku ktorým mal dospieť súd prvej inštancie odvolací súd nepovažoval za opodstatnené.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku týkajúcu sa nezohľadnenia poskytnutia sumy 50,- eur žalobcovi 2/ po rozhodnutí vo veci samej žalovaným. Z obsahu odvolania nevyplýva na základe akého titulu žalovaný poskytol žalobcovi 2/ uvedenú finančnú čiastku. Tvrdené skutočnosti žalovaným, že v konaní nebolo preukázané, či skutočne zamestnanec žalovaného navštevoval žalobcu 2/ vymáhal od neho plnenia, sú právne bezvýznamné vzhľadom na právoplatné rozhodnutie súdu o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi 2/ ako spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Z týchto dôvodov odvolací súd vo vzťahu medzi žalobcom 2/ a žalovaným potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

8. Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu 1/ - výroku o priznaní náhrady trov konania žalovanému odvolací súd uvádza, že v tejto časti považoval napadnutý výrok za nesprávny. Súd prvej inštancie síce poukázal na ust. § 255 CSP a zásadu úspechu v sporovom konaní, ako aj zásadu procesného zavinenia zastavenia konania vyplývajúcu z ust. § 256 ods. 1 CSP, avšak pre aplikáciu ust. § 257 CSP súd prvej inštancie nezhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa. V tejto časti sa odvolací súd rozhodnutím o nároku na náhradu trov konania medzi žalobcom 1/ a žalovaným nestotožnil. Je nesporné, že žalobca 1/ sa domáhal žalobou o kolektívnu ochranu práv spotrebiteľov ako právnická osoba vystupujúca na ochranu práv spotrebiteľov. Konanie bolo začaté v roku 2010, t. j. v období, keď posudzovanie právnych vzťahov zo spotrebiteľských zmlúv sa vyvíjalo v rámci rozhodovacej praxe súdov, ako aj judikatúry Súdneho dvora Európskej únie.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, každý sa môže domáhať zákonným ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor) každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť, preto vychádzajúc aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že obsahom práva na spravodlivý súdny proces je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c/a Spojené kráľovstvo z 23.09.1997). V sporovom konaní pre rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania platí zásada úspechu v spore vyplývajúca z ust. § 255 CSP. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného plnenia. Ust. § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok vyplývajúcej z ust. § 255 CSP, ako aj od zásady zodpovednosti za zavinenie vyplývajúcej z ust. § 256 ods. 1 CSP. Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Aplikácia tohto ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že nemožno uvedené ustanovenie považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadať. Toto ustanovenie CSP nemožno interpretovať tak, že je aplikovateľné kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobokové a iné pomery všetkých strán sporu, teda nielen tej strany ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady dotknutá a zároveň si všima aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). Ust. § 257 CSP má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, t. j. na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok. V danom prípade záver súdu prvej inštancie,

že žalobcu 1/ i napriek tomu, že je občianskym združením založeným na ochranu práv spotrebiteľa nezbavuje povinnosti niesť právne následky nedôvodne podanej žaloby nebol správny.

Z tohto dôvodu odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie vo výroku o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom 1/ a žalovaným v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP). Dôvodom zrušenia napadnutého výroku bolo nesprávne rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania medzi žalobcom 1/ a žalovaným, ako aj nedostatočné skúmanie existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre rozhodnutie o trovách konania v zmysle ust. § 257 CSP.

10. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd ruší rozhodnutie súdu prvej inštancie vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

V ďalšom konaní je úlohou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom 1/ a žalovaným s tým, že v záujme spravodlivého usporiadania procesných vzťahov medzi stranami sporu, ako aj v súlade s právom na spravodlivý súdny proces zaručeným čl. 6 ods. 1 dohovoru je vzhľadom na postavenie strán sporu žalobcu 1/ - právnická osoba vystupujúca na ochranu práv spotrebiteľov a žalovaného - subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov, skúmať existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na rozhodnutie o trovách konania vyplývajúcu z ust. § 257 CSP vo vzťahu medzi týmito stranami.

Podľa § 391 ods. 2 CSP, bolo rozhodnutie zrušenie, ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcom 1/ a žalovaným rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí v zmysle ust. § 396 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba,

ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.